ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ
Завідувач кафедри
_____Наталія КАНЦЕДАЛ
(протокол «01» вересня 2026 р. № 2)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

ФІНАНСОВИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК

освітньо-професійна програма	«Фінанси, банківська справа та страхування»
спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
галузь знань	07 Управління та адміністрування
рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
факультет	обліку та фінансів

Полтава
2026 – 2027 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни Фінансовий та управлінський облік для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Мова викладання державна

Розробник: Роман ЛІПСЬКИЙ, доцент кафедри обліку і оподаткування, к.е.н., доцент
«01» вересня 2026 року

Роман ЛІПСЬКИЙ

Погоджено гарантом освітньої програми
«Фінанси, банківська справа та страхування»
«01» вересня 2026 року

Олександр БЕЗКРОВНИЙ

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
протокол від «01» вересня 2026 року № 1
Голова ради з якості вищої освіти спеціальності

Світлана ЗОРЯ

©ПДАУ 2026 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	135
Кількість кредитів	4,5
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти *(обов'язкова чи вибіркова)*	обов'язкова
Рік навчання (шифр курс)	3 (072ФБССФРбд_2024стн)
Семестр	5
Лекції (годин)	18
Практичні заняття (годин)	28
Самостійна робота (годин)	89
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота) (годин)	-
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування системи фундаментальних теоретичних знань і прикладних практичних навичок щодо організації та ведення бухгалтерського обліку господарських процесів підприємства відповідно до національних та міжнародних стандартів, аналізу та інтерпретації фінансової звітності для забезпечення інформаційних потреб внутрішніх і зовнішніх користувачів, побудови та використання системи управлінського обліку (зокрема класифікації та калькулювання витрат); розробки операційних і фінансових бюджетів, контролю відхилень та оцінки діяльності центрів відповідальності для прийняття обґрунтованих фінансово-стратегічних рішень і підвищення ефективності управління суб'єктами господарювання.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: ОК 21 Фінанси, ОК 22 Фінанси підприємств, ОК 24 Фінансова звітність суб'єктів підприємництва, ОК 25 Фінансовий аналіз підприємств.

4. Компетентності:

загальні:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні (фахові, предметні):

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК12. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансового, облікового, статистичного та інвестиційного забезпечення розвитку підприємств аграрної сфери й інших галузей економіки.

5. Програмні результати навчання:

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР24. Визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, статистичної та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання ***(визначений освітньою програмою)***	**Очікувані результати навчання навчальної дисципліни**
ПР 09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.	Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію
ПР 10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.	Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем
ПР 24. Визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, статистичної та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання	Визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання

6. Методи навчання і викладання

Словесні методи: лекція, пояснення, навчальні дискусії.

Наочні методи: демонстрування документів, регістрів та форм фінансової звітності; ілюстрування логіки побудови систем калькулювання собівартості за допомогою мультимедійних презентацій, схем.

Практичні методи: розв'язання наскрізних практичних завдань, калькулювання собівартості продукції, розробка та формування системи операційних і фінансових бюджетів, робота з актуальною нормативно-правовою базою, конспектування та опрацювання науково-методичної літератури.

Інтерактивні методи: метод ситуаційного аналізу, симуляція бюджетного процесу, метод мозкового штурму.

Методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуацій професійної новизни навчального матеріалу, метод «запитання-відповідь» та експрес-опитування.

Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: роз'яснення практичної значущості дисципліни, систематичний оперативний контроль, надання конструктивного зворотного зв'язку.

Методи самостійної роботи та самоконтролю: виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань, самооцінювання результатів роботи..

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основи побудови фінансового та управлінського обліку. Поняття, сутність та призначення фінансового та управлінського обліку. Вимоги до облікової інформації та її якісні характеристики. Нормативно-правове забезпечення ведення фінансового обліку в Україні. Принципи та стандарти фінансового обліку (НП(С)БО та МСФЗ). Внутрішні регламенти управлінського обліку, відмінності від фінансового. Роль та місце обліково-аналітичної системи в управлінні підприємством. Документообіг і організація облікової політики підприємства.

Тема 2. Облік необоротних активів та фінансових інвестицій. Поняття, визнання та оцінка необоротних активів. Облік основних засобів: надходження, амортизація, вибуття. Облік нематеріальних активів і довгострокових біологічних активів. Облік капітальних інвестицій. Фінансові інвестиції: класифікація, первісна та подальша оцінка. Розкриття інформації про необоротні активи у фінансовій звітності.

Тема 3. Облік оборотних активів. Склад і класифікація оборотних активів: облік запасів. Облік дебіторської заборгованості та розрахунків із контрагентами. Облік грошових

коштів та їх еквівалентів. Облік короткострокових фінансових інвестицій. Оцінка, інвентаризація та відображення у фінансовій звітності.

Тема 4. Облік власного капіталу та зобов'язань. Поняття та структура власного капіталу підприємства. Облік статутного, додаткового, резервного капіталу та нерозподіленого прибутку. Класифікація зобов'язань: довгострокові та поточні. Облік кредиторської заборгованості та забезпечень. Відображення інформації про капітал і зобов'язання у фінансовій звітності.

Тема 5. Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності. Економічна сутність доходів та витрат, їх класифікація. Визнання та оцінка доходів згідно із стандартами обліку. Групування та відображення витрат за елементами та видами діяльності. Формування фінансового результату та порядок його розподілу. Представлення інформації у Звіті про фінансові результати.

Тема 6. Класифікація та поведінка витрат в системі управлінського обліку. Зміст і роль витрат в управлінському обліку. Класифікація витрат для цілей управління. Залежність витрат від обсягів діяльності: постійні, змінні, змішані. Аналіз точки беззбитковості та операційного важеля. Прийняття рішень на основі релевантної інформації.

Тема 7. Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат. Поняття калькулювання собівартості продукції. Метод повного розподілу витрат (Absorption Costing). Метод змінних витрат (Variable / Direct Costing). Порівняння систем та їх вплив на фінансові результати. Система обліку за замовленнями і за переділами.

Тема 8. Бюджетування на підприємстві. Сутність бюджетування та його місце в системі менеджменту. Види бюджетів: операційні, фінансові, інвестиційні. Технологія побудови зведеного бюджету підприємства. Контроль виконання бюджетів, аналіз відхилень. Центри відповідальності та їх роль у бюджетному процесі.

Тема 9. Структура та техніка складання фінансової й управлінської звітності. Призначення та користувачі фінансової та управлінської звітності. Склад і зміст фінансової звітності згідно з НП(С)БО та МСФЗ. Управлінська звітність: форми та підходи до складання. Звітність як основа фінансового аналізу та прийняття рішень. Вимоги до якості обліково-аналітичної інформації.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин			
	денна форма 072ФБССФРбд_2024стн			
	усього	у тому числі		
		л	п	ср
Тема 1. Основи побудови фінансового та управлінського обліку.	13	2	2	9
Тема 2. Облік необоротних активів та фінансових інвестицій.	16	2	4	10
Тема 3. Облік оборотних активів.	16	2	4	10
Тема 4. Облік власного капіталу та зобов'язань.	14	2	2	10
Тема 5. Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності.	16	2	4	10
Тема 6. Класифікація та поведінка витрат в системі управлінського обліку.	14	2	2	10
Тема 7. Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат.	16	2	4	10
Тема 8. Бюджетування на підприємстві.	14	2	2	10
Тема 9. Структура та техніка складання фінансової й управлінської звітності	16	2	4	10
Усього годин	**135**	**18**	**28**	**89**

8. Теми семінарських занять

Не передбачені навчальним планом.

Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом.

Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
	денна форма 072ФБССФРбд_2024стн
Тема 1. Основи побудови фінансового та управлінського обліку.	2
Тема 2. Облік необоротних активів та фінансових інвестицій.	4
Тема 3. Облік оборотних активів.	4
Тема 4. Облік власного капіталу та зобов'язань.	2
Тема 5. Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності.	4
Тема 6. Класифікація та поведінка витрат в системі управлінського обліку.	2
Тема 7. Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат.	4
Тема 8. Бюджетування на підприємстві.	2
Тема 9. Структура та техніка складання фінансової й управлінської звітності	4
Разом	**28**

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	денна форма 072ФБССФРбд_2024стн
Тема 1. Основи побудови фінансового та управлінського обліку.	9
Тема 2. Облік необоротних активів та фінансових інвестицій.	10
Тема 3. Облік оборотних активів.	10
Тема 4. Облік власного капіталу та зобов'язань.	10
Тема 5. Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності.	10
Тема 6. Класифікація та поведінка витрат в системі управлінського обліку.	10
Тема 7. Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат.	10
Тема 8. Бюджетування на підприємстві.	10
Тема 9. Структура та техніка складання фінансової й управлінської звітності	10
Разом	**89**

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання спрямовані на поглиблення та закріплення теоретичних знань, формування практичних навичок застосування методологічного інструментарію фінансового та управлінського обліку, розвиток аналітичного й критичного мислення, а також набуття здатності самостійно опрацьовувати, систематизувати та досліджувати облікову інформацію.

Виконання індивідуальних завдань передбачає розв'язання практичних облікових задач і ситуацій, виконання кейсів, пов'язаних з організацією та веденням фінансового й управлінського обліку, визначенням і відображенням господарських операцій у системі обліку, проведенням розрахунків та формуванням обліково-аналітичної інформації.

Окремі індивідуальні завдання можуть передбачати виконання теоретичних і теоретико-методологічних досліджень, порівняльний аналіз підходів до організації та методики обліку, опрацювання нормативно-правових і наукових джерел, формування аналітичних таблиць, узагальнення та інтерпретацію отриманих результатів, а також формулювання обґрунтованих висновків і пропозицій.

Індивідуальні завдання виконуються здобувачами вищої освіти в межах самостійної роботи відповідно до тем навчальної дисципліни та можуть мати розрахунковий, ситуаційний, аналітичний, дослідницький і теоретико-методологічний характер.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання / Результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання / результатів навчання
ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.	виконання вправ на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; контрольна робота; екзамен.
ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.	
ПР24. Визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової, статистичної та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання	

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	контрольна робота[1]	Екзамен	
Тема 1. Основи побудови фінансового та управлінського обліку.	5	3			8
Тема 2. Облік необоротних активів та фінансових інвестицій.	5	3			8
Тема 3. Облік оборотних активів.	5	3			8
Тема 4. Облік власного капіталу та зобов'язань.	5	3			8
Тема 5. Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності.	5	3			8
Тема 6. Класифікація та поведінка витрат в системі управлінського обліку.	5	3			8
Тема 7. Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат.	5	3			8
Тема 8. Бюджетування на підприємстві.	5	3			8
Тема 9. Структура та техніка складання фінансової й управлінської звітності	5	3			8
Контрольна робота*	-		8		8
Екзамен	**-**	**-**	**-**	**20**	**20**
Разом	**45**	**27**	**8**	**20**	**100**

[1] *вкінці семестру передбачено написання однієї контрольної роботи за темами навчальної дисципліни, при цьому бали виставляються окремою позицією.*

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти при виконанні завдань на практичних заняттях *(за 1-не практичне заняття)*

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання всіх практичних завдань, що свідчить про високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
4	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання всіх практичних завдань (допущено незначні методологічні помилки при розв'язуванні завдань), що свідчить про достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання практичних завдань (допущені помилки), що свідчить про середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися, розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна), приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності, визначати місце і значення статистичної, облікової, податкової та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку неправильного виконання практичних завдань, що свідчить про низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку виконання практичних завдань, з системними помилками теоретичного та/або методичного характеру, що мають принципове значення для результатів виконання завдання, що свідчить про низький рівень здатності ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися, розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна), приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності, визначати місце і значення статистичної, облікової, податкової та аналітичної систем в інформаційному забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку невиконання практичних завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Критерії оцінювання виконання завдань для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
3	здобувач правильно та в повному обсязі виконав завдання винесені на самостійну роботу, що свідчить про високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
2	здобувач виконав завдання винесені на самостійну роботу, проте допустив незначні помилки методичного характеру, що свідчить про достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
1	здобувач виконав не всі завдання винесені на самостійну роботу і допустив системні помилки теоретичного та/або методичного характеру, що мають принципове значення для результатів виконання завдання, що свідчить про низький рівень здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
0	здобувач, взагалі, не виконав завдання винесені на самостійну роботу, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Критерії оцінювання написання тематичних контрольних робіт

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
	дві практичні ситуації
8-7	здобувачем вищої освіти правильно розв'язав обидва завдання, які передбачені контрольною роботою, що свідчить про високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
6-5	здобувач вищої освіти виконав обидва завдання контрольної роботи, проте допустив незначні арифметичні помилки при розрахунках, що свідчить про достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
4-3	здобувач вищої освіти виконав обидва завдання контрольної роботи, проте допустив помилки, що свідчить про середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
	дві практичні ситуації
	фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
2-1	здобувач вищої освіти виконав одне завдання контрольної роботи з системними помилками, що свідчить про низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
0	здобувачем не виконано жодного завдання, які передбачені контрольною роботою, що свідчить про не вміння формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти на екзамені*

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
16-20	– високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
11-15	– достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
6-10	– середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
1-5	– низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання та здатності формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; визначати місце і значення облікової, аналітично-цифрової та інформаційної систем у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання
0	– кількість отриманих правильних відповідей не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

** екзамен складається з 60 тестових питань (бали нараховуються пропорційно кількості правильних відповідей у відсотковому значенні)*

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачене при вивченні навчальної дисципліни

Персональний комп'ютер (ноутбук), під'єднаний до мережі Internet, мережа Wi-Fi, хмарні додатки Google, веб-браузери, пакет програмних продуктів Microsoft Office, мультимедійне обладнання (проєктор, екран). Електронний репозитарій ПДАУ (https://dspace.pdau.edu.ua), АСУ ПДАУ (https://asu.pdau.edu.ua), електронний ресурс на платформі LMS Moodle (https://moodle.pdau.edu.ua).

13. Політика вивчення навчальної дисципліни

Терміни виконання та перескладання. Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.

Академічна доброчесність. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету та інших нормативних документів, наведених на сторінці Академічна доброчесність ПДАУ.

Здобувачі вищої освіти мають з'являтися на заняття вчасно, при проходженні заняття онлайн обов'язково вмикати камеру та мікрофон. Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (особами з особливими освітніми потребами з урахуванням індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про використані методики досліджень і джерела інформації, результати власної навчальної та наукової діяльності.

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Використання інструментів штучного інтелекту. Використання інструментів штучного інтелекту (ШІ) здобувачами вищої освіти під час вивчення дисципліни здійснюється відповідно до принципів академічної доброчесності та Правил використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі Полтавського державного аграрного університету.

Для виконання практичних завдань та завдань самостійної роботи застосовується режим Б «ШІ використовується обмежено». Дозволяється використання систем штучного інтелекту (ChatGPT, Gemini тощо) для пошуку та систематизації інформації і джерел, перекладу іншомовних матеріалів, перевірки граматики та орфографії власного тексту, формування структури (плану) роботи, а також підготовки допоміжних ілюстративних матеріалів і презентацій.

У разі використання систем штучного інтелекту в межах режиму Б здобувач вищої освіти зобов'язаний розкрити факт їх використання із зазначенням назви ШІ-системи та мети її застосування, критично перевірити отриману інформацію та достовірність використаних джерел. Здобувач несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи.
Під час заходів поточного і підсумкового контролю (тестування, підсумкова контрольна робота, екзамен) застосовується режим А «ШІ не використовується».

Порушення встановленого режиму використання систем ШІ розглядається відповідно до вимог академічної доброчесності та нормативних документів Університету.

Відвідування занять. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Полтавському державному аграрному університеті відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Здобувачі вищої освіти зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи тощо).

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу з використанням

технологій дистанційного навчання у Полтавському державному аграрному університеті в умовах, коли можливості фізичного відвідування університету здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними працівниками обмежені або відсутні з причин непереборної сили, організація освітнього процесу може здійснюватися з використанням технологій дистанційного навчання.

Відповідно до Положення про навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком в Полтавському державному аграрному університеті за наявності поважної причини здобувач вищої освіти може отримати індивідуальний графік навчання, що передбачає можливість вибіркового відвідування занять та самостійного опрацювання здобувачем до 0,5 частини від загального обсягу матеріалу навчальних програм з відповідних навчальних дисциплін.

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra, Українська академія лідерства, Інша Освіта тощо. Особливості неформального / інформального навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компоненту або частини освітнього компоненту регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Документи стосовно неформальної / інформальної освіти наведені на сторінці НЕФОРМАЛЬНА / ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/neformalna-osvita-4.

Оскарження результатів оцінювання. Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження отриманих результатів оцінювання, процедура якого регулюється Процедура оскарження результатів оцінювання регламентована Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті

Забезпечення навчально-організаційного, психолого-педагогічного та соціального супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами. Здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Полтавському державному аграрному університеті та Порядку супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час надання освітніх послуг у Полтавському державному аграрному університеті.

Політика і процедури врегулювання конфліктних ситуацій, що виникають на підґрунті дискримінації, булінгу тощо. Регламентуються Положенням про протидію дискримінації, сексуальним домаганням та підтримку рівності у Полтавському державному аграрному університеті та Положенням щодо протидії булінгу (цькуванню) у Полтавському державному аграрному університеті.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Гордієнко Н. І. Фінансовий облік : навч. посіб. / Н. І. Гордієнко ; Харків. нац. ун-т міськ. госпва ім. О М. Бекетова. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 288 с. URL : https://eprints.kname.edu.ua/62308/1/2021%2022%D0%9D%20%20%D0%BD%D0%B0%86.pdf

2. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text

3. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.04.20 р. № 92. URL :

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text

4. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 18.10.1999 р. № 242. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text

5. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : затв. наказом міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text

6. НаціональнеПоложення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: затв. наказом міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text

7. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» : затв. наказом міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text

8. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: затв. наказом міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text

9. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : затв. наказом міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text

10. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» : затв. наказом міністерства фінансів України від 28.11.2003 р. № 601 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03#Text

11. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» : затв. наказом міністерства фінансів України від 07.11.2003 р. № 617 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03#Text

12. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» : затв. наказом міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05#Text

13. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати» : затв. наказом міністерства фінансів України від 28.04.2006 р. № 415 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0610-06#Text

14. Крупка Я. Д. Фінансовий облік : підручник; 3-тє вид. перероб. і доп. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, П. Н. Денчук [та ін.]. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 488 с.

15. Первинний облік у сільськогосподарських підприємствах : навч. посіб., Плаксієнко В. Я. та ін..; за заг. Ред. В. Я. Плаксієнко. Київ. 2020. 440 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/48101/1/finans_oblik-2023.pdf

16. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України № 996 від 16.07.1999 р. Верховна Рада України. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text

17. Управлінський облік : навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] 2-ге вид., перероб. і доп. Полтава : РВВ ПДАУ, 2023. 338 с

18. Фінансовий облік і звітність : навч. посіб. / укладачі : С. І. Мельник, І. М. Горбан, Н. С. Марушко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с. URL : https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/5229/1/%D0%A4%D1%96%D0D0%90.pdf

19. Яловега Л. В., Лега О. В., Прийдак Т. Б. Управлінський облік: практикум : навч. посіб. [для здобувачів закладів вищої освіти]. Полтава : РВВ ПДАУ. 2022. 180 с.

Допоміжні

1. Ліпський Р. В. Становлення і розвиток облікових практик в системі грошово-кредитних відносин. *Електронний журнал "Ефективна економіка"*. 2025. № 3. URL : http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.3.34

2. Лега О. В., Прийдак Т. Б., Яловега Л. В., Мокієнко Т. В., Ліпський Р.В. Інноваційний підхід до автоматизації обліку: аналіз програмних рішень для бізнесу. *Здобутки економіки:*

перспективи та інновації. 2025. № 16. URL : https://doi.org/10.5281/zenodo.15024092

3. Мокієнко Т.В. та ін. Вибір програмного забезпечення для автоматизації бухгалтерського обліку в приватному та державному секторах. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 9. URL : https://doi.org/10.5281/zenodo.15030638

4. Мокієнко Т. В., Прийдак Т. Б., Ліпський Р. В., Сіренко О. В., Донцов І. В. Обіг електронних грошей в Україні та їх облік. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2021. № 4. URL : https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-4-7177

5. Мокієнко Т. В., Прийдак Т. Б., Ліпський Р. В., Сіренко О. В. Утримання із заробітної плати: від дев'яностих до сьогодні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 8. С. 45-49. DOI : 10.32702/2306-6814.2021.8.45

6. В. Я. Плаксієнко, Р. В. Ліпський. Формування цифрової грамотності здобувачів економічної освіти в умовах діджиталізації обліково-фінансової сфери. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. №14. DOI: https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.14.85

Інформаційні ресурси мережи Інтернет

1. «Вісник державної податкової служби України» : офіційний сайт. URL: http://www.visnuk.com.ua/
2. «Все про бухгалтерський облік» : бухгалтерська газета. URL: http://vobu.ua/ukr/
3. «Дебет-кредит» : Український фінансово-бухгалтерський портал. URL: https://dtkt.com.ua/
4. Державна податкова служба України : офіційний сайт. URL: https://tax.gov.ua/
5. Міністерство фінансів України : офіційний сайт. URL: https://mof.gov.ua/uk